

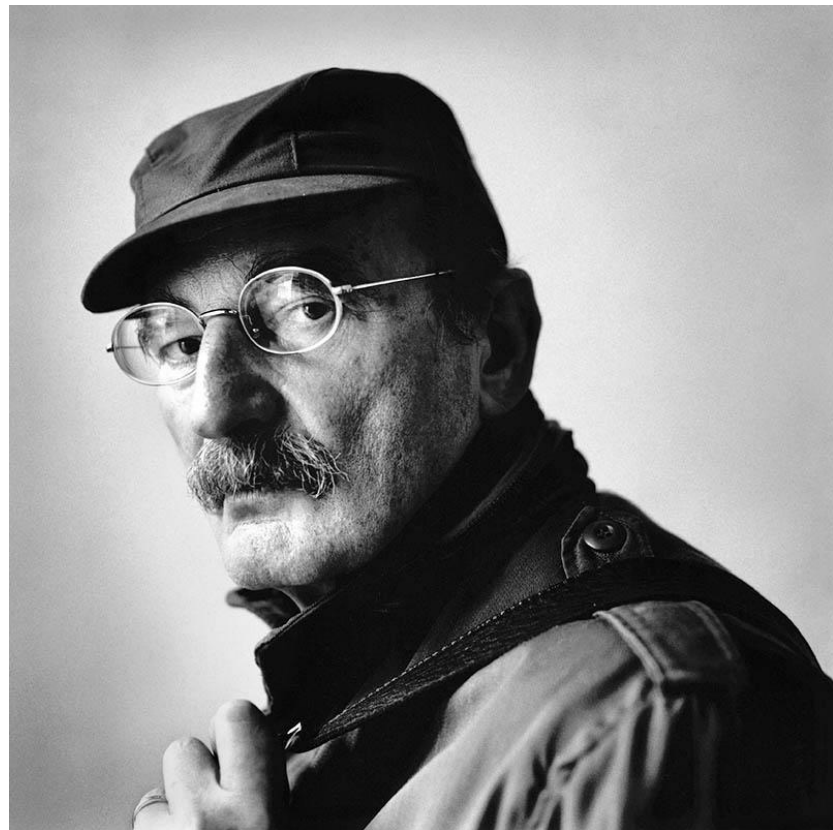

Sławomir Mrożek

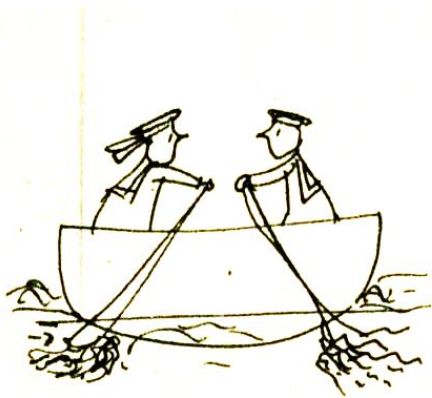
Prezentacja przetkana (czarnym) humorem

Stawomir Mrozek

- ❖ 1930-2013
- ❖ dramaturg, prozaik, rysownik,
- ❖ dziennikarz *Przekroju* i *Dziennika Polskiego*,
- ❖ w swoich tekstach przekazywał absurd życia w komunistycznej Polsce, krytykował ludzkie zachowania, obyczaje, styl życia, działania polityczne.

“Lew” - [opowiadanie Mrożka](#) 00:00-04:04

SATYRY

Satyra
na marynarzy

Satyra na lwa

Satyra na morze

Rys. Sławomir Mrożek

łac. *salus rei publicae suprema lex esto*
- dobro republiki najwyższym prawem

Główny temat:

- miejsce jednostek w historii,
- przyjmowane przez nie postawy.

Główny bohater:

Lew przejrzał mechanizmy rządzące przemianami historii i dla własnej korzyści postanowił pozostać w lochach i jeść marchewkę, choć było to sprzeczne z jego naturą :)

Tekst demaskuje tych, którzy „pociągają za sznurki”.

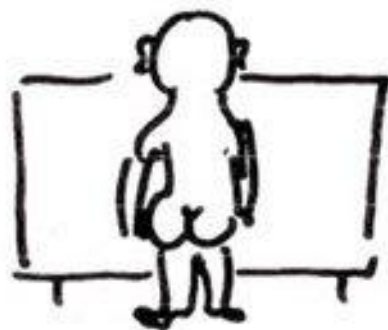
Zawsze znajdują oni jakieś alibi dla swoich decyzji, potrafią zdjąć z siebie odpowiedzialność, obarczając nią tych, którzy zajmują niższe miejsce w hierarchii. Lew nie chce być narzędziem w ich rękach.

Ma to jednak swój koszt - musi bowiem dokonać heroicznej decyzji i z przerażającego mięsożercy przemienić się w marchewkożercę.

„Lew” jest opowiadaniem uniwersalnym! **Odsłania gorzką prawdę o polityce i kształtowaniu historii, lecz również ukazuje ludzką skłonność do pragmatycznych, przynoszących korzyść zachowań.**

Tytułowy bohater nie pomyślał bowiem ani przez chwilę o cierpiących chrześcijanach z troską lub współczuciem. Jego postawa wynikała przecież z korzyści, jakich spodziewał się w przyszłości.

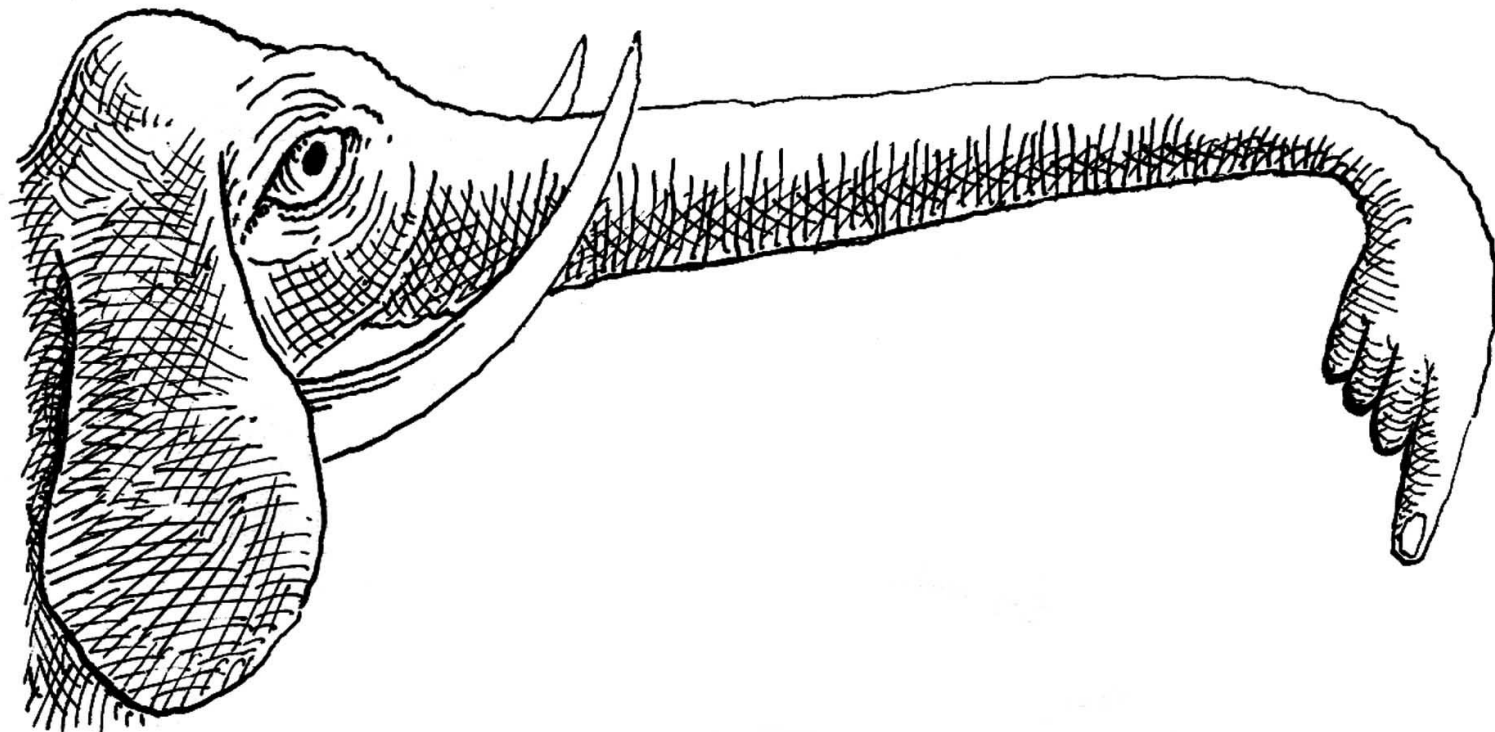

WIDZIANE OD
STRONY PUBLICZNEJ

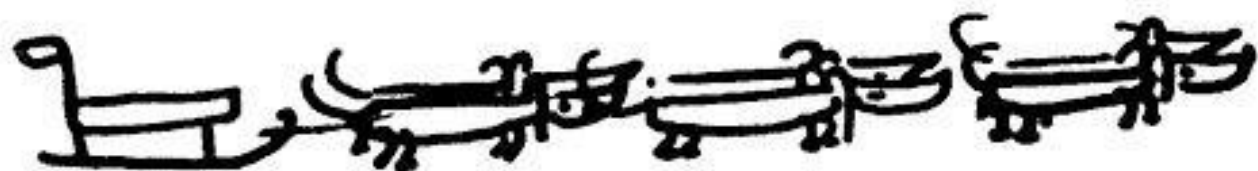
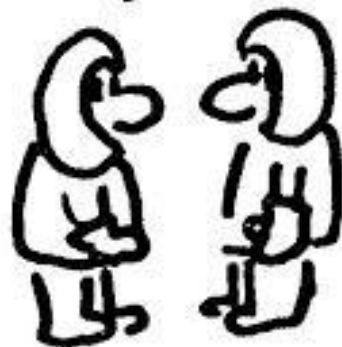
EWOLUCJA OBYCZAJÓW

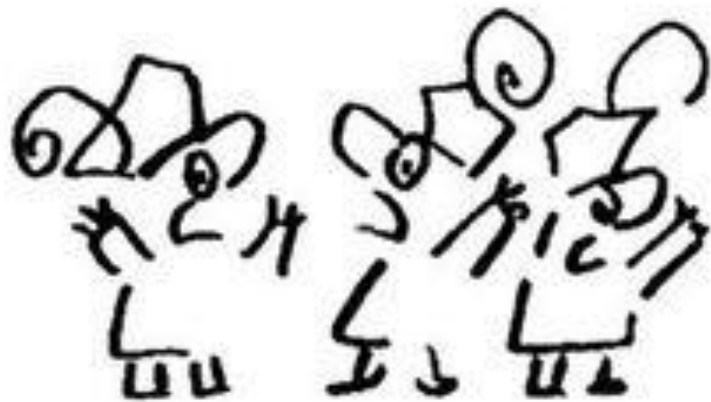
“Słoń” - film Osieckiej na podstawie opowiadania

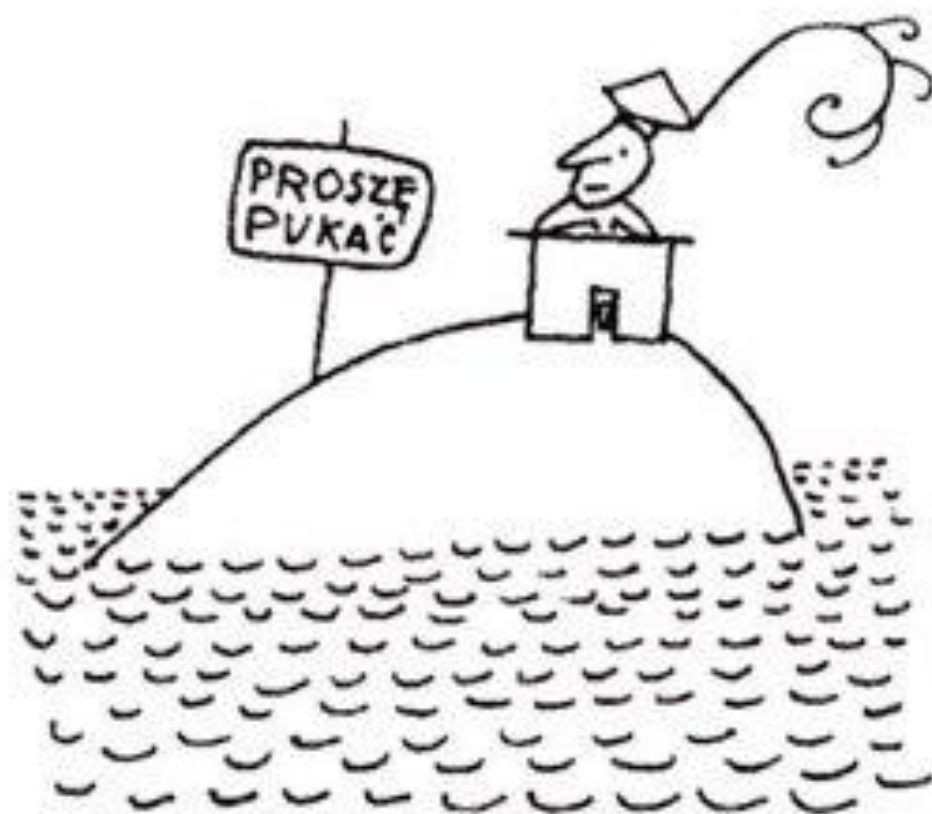
CIĄGNIE DOBRZE, TYLKO
MA ZA NISKIE
ZAWIESZENIE.

ŹLE JEST !

JEDNOMYŚLNOŚĆ
NARODOWA

BIUROKRACJA –
POLAK NA BEZ-
LUDNEJ WYSPIE.

“Jak z Mrożka” - ta fraza na stałe zagościła w języku polskim dla określenia sytuacji absurdalnych. “Bardzo niewielu pisarzy doczekało się takiego utrwalenia w języku” – uważa prof. Jerzy Bralczyk.

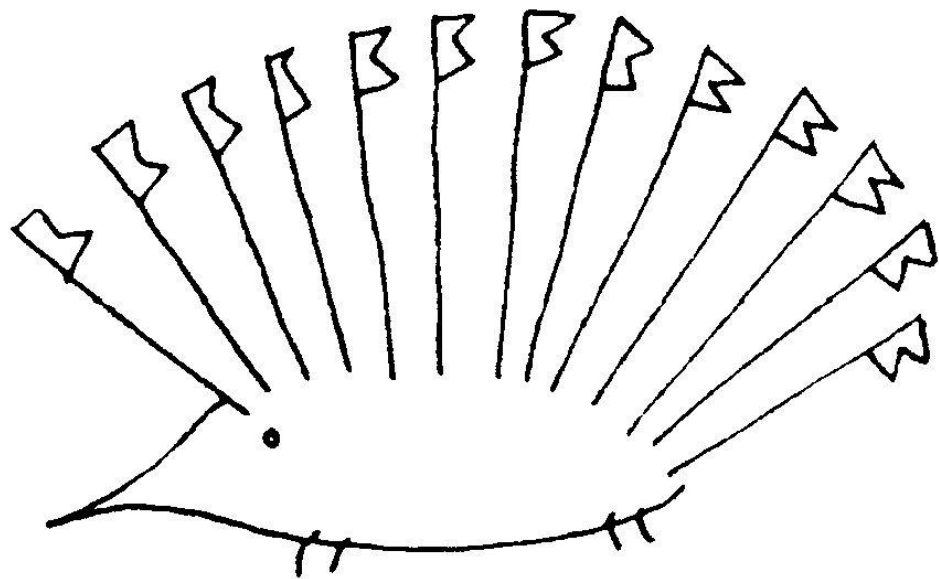
Profesor Jerzy Bralczyk:

“Jak z Mrożka” mówiliśmy, mówimy i mówić będziemy, mając na myśli, że **sytuacja jest absurdałna i że ma pewne konotacje komiczne**. To powiedzenie nie ma wydźwięku ponurego, dramatycznego, **zakłada raczej pewien dystans komentującego do świata**. Bardzo niewielu pisarzy, nawet tych największych, doczekało się takiego utrwalenia w języku. Mówi się czasem o sienkiewiczowskiej frazie, czy że nawet Szymborska nie umiałaby tego wyrazić, ale to są okazjonalne sformułowania. Takich powiedzeń – bo to już jest powiedzenie – jak to o Mrożku, właściwie więcej sobie nie przypominam. Tego nie doczekał się żaden inny pisarz.

NIE ROZUMIEM, SKĄD PRZYSZŁO
CI DO GŁOWY, ŻE W MASKACH
ŁATWIEJ SIĘ PRZEMKNIEMY

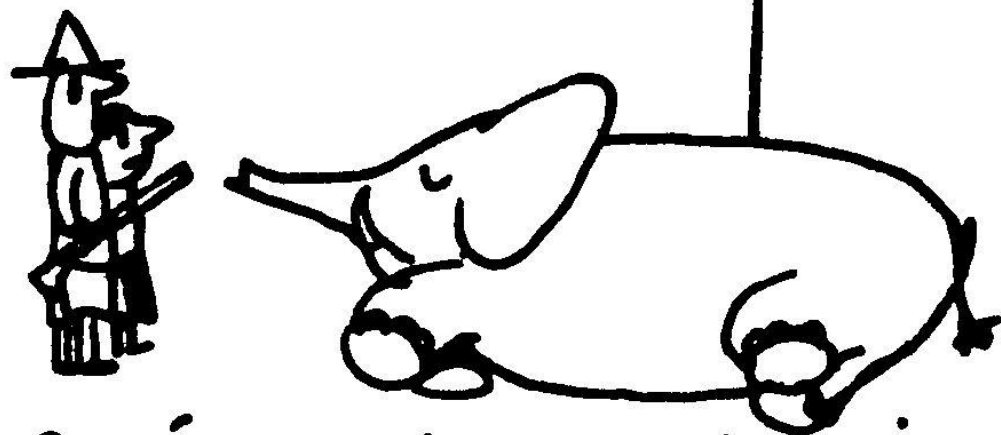
U GORY : JEZ-PATRIOTA

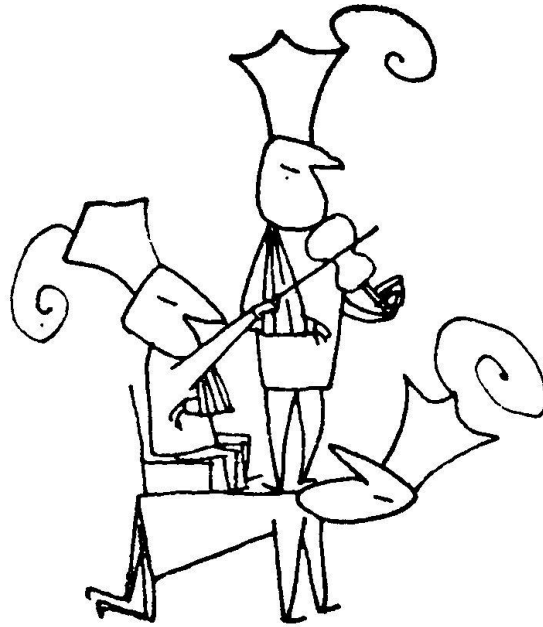
SPOTKANIE W PARYŻU:

- ŻE SĘ I ZĘ ETRANŻER
- MŁĘA TYŻ

W ŚRODY I PIĄTKI
SŁOŃ NIE CZYMY

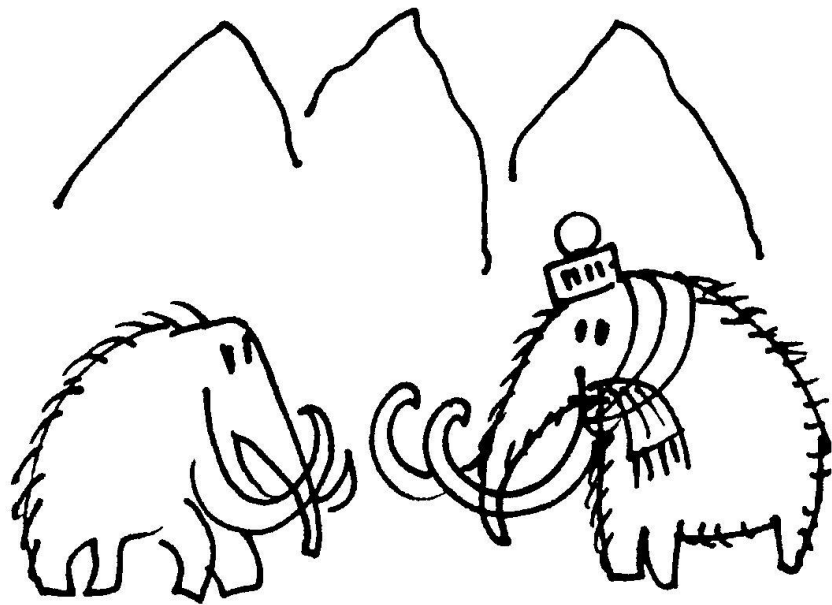

STAŚ NEL, W PUSTYNI I
PUŚCZY - ORAZ ZBIURO-
KRATYZOWANY SŁOŃ

ORGANIZACJA PRACY

•
PROBLEM KOLEKTYWU
I PRACOWALNOŚCI W
MUZYCE

WŚRÓD MAMUTÓW:
- JA NIE WYGINĘ. ŁODOWCĘ
ŁODOWCAMI, ALE JA UMIA-
ŁEM SIĘ ZABEZPIECZYĆ.

Zanim omówimy “Śpiącą królewnę” Mrożka przypomnij sobie...

Konwencja - wyraźny sposób ukształtowania dzieła - jego formy i elementów treści - według utrwalonych zasad. Konwencje są na ogół łatwo rozpoznawalne przez czytelnika, np. konwencja baśni, bajki czy mitu.

Epilog - końcowa część utworu literackiego, która informuje o dalszych losach bohaterów (już po zamknięciu akcji) lub zwraca się wprost do czytelników, by wyjaśnić zamysł autora.

“Artysta” S. Mrozek

Kto to jest artysta?

*Co to jest **ambicja**?*

*Co to jest **chora ambicja?***

Co to jest ironia?

*Na czym polega **hipokryzja**?*

Rodzaj: epika

Gatunek: opowiadanie

Konwencja: opowiadanie utrzymane w konwencji bajki z morałem.

Ale uwaga! Zwierzęta nie są ukazane na zasadzie alegorii konkretnych cech ludzkich. Lis nie jest sprytniejszy - on tylko obnaża niewłaściwe motywacje koguta za pomocą ironii.

Narracja: narrator 1-osobowy, świadek opisywanych zdarzeń.

Cel: metaforyczne przedstawienie tendencji ludzi do przeceniania własnych możliwości i talentów - **nadmierne ambicje**. Obnażenie bezcelowych mechanizmów rzeczywistości.

Świat przedstawiony: zbudowany za pomocą groteski i ironii.

Absurd: pojęcie określające sytuację, sformułowanie lub myśl będące **wewnętrznie sprzeczne** lub **pozbawione sensu**

Ironia: sposób wypowiedzania się, oparty na **zamierzonej niezgodności**, najczęściej **przeciwieństwie**, dwóch poziomów wypowiedzi: **dosłownego i ukrytego**, np. w zdaniu *“Jaka piękna pogoda”* wypowiedzianym w trakcie ulewy.

Groteska: kategoria estetyczna, charakteryzująca się **połączeniem** w jednym dziele (literackim, plastycznym, muzycznym, tanecznym, dramatycznym itp.) **jednocześnie występujących pierwiastków przeciwstawnych**, takich jak m.in. tragizm i komizm, fantastyka i realizm, piękno i brzydota. **KONTRAST!**

Utwory groteskowe charakteryzują się najczęściej niejednorodnością stylistyczną, obecnością kategorii absurdu, elementów karnawalizacji i atmosferą dziwności.

Karnawalizacja – termin literaturoznawczy odwołujący się do ludowej kultury śmiechu i tradycji karnawału, oznaczający zawieszenie lub zakwestionowanie normalnie rządzących światem praw i oficjalnych hierarchii w ramach utworu literackiego.

